

Stratégia EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat: 2012–2015

Lepšie životné podmienky pre zvieratá: Nová stratégia EÚ s novým prístupom

Európskym občanom veľmi záleží na tom, aby životné podmienky zvierat boli dobré, a v posledných rokoch narastá počet ľudí, ktorí sa zaujímajú o etickú stránku zaobchádzania so zvieratami.

Vďaka Lisabonskej zmluve Európskej únie sa zvieratá pokladajú za vnímavé bytosti, čo znamená, že dokážu cítiť radosť a bolesť. Vzhľadom na túto skutočnosť prijala Európska komisia novú stratégiu na zlepšenie životných podmienok zvierat držaných v chovoch, žijúcich v zoológických záhradách a zvierat používaných pri pokusoch. Európska komisia sa snaží zabezpečiť, aby hospodárske zvieratá boli držané a prepravované v takých podmienkach, v ktorých nedochádza k ich týraniu, zneužívaniu, bolesti či utrpeniu.

„Stratégia EÚ v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat“ vytvára základ pre zlepšenie noriem zameraných na dobré životné podmienky zvierat od roku 2012 do roku 2015 a zároveň zabezpečuje, aby sa tieto normy uplatňovali a presadzovali vo všetkých krajinách Európskej únie.

V zmysle zásady „zodpovednosť nesie každý z nás“ sa v stratégii prijal viacvrstvový prístup, ktorý zahŕňa:

- riešenie celoeurópskych problémov pomocou súboru všeobecných zásad, ktoré zjednodušia pravidlá a posilnia ich presadzovanie,
- skvalitnenie odbornej prípravy chovateľov zvierat a veterinárnych lekárov, ktorí vykonávajú inšpekcie v chovoch,
- podporu krajín EÚ pri dodržiavaní predpisov EÚ,
- budovanie medzinárodnej spolupráce s cieľom zlepšiť životné podmienky zvierat,
- zlepšenie informovanosti spotrebiteľov a ich postavenia.

Nová stratégia prináša aj dôležité vplyvy. Jej snahou je zlepšiť podmienky pri ustajnení, kŕmení, preprave a zabíjaní 2 miliárd kurčiat, nosníc a moriek, ako aj 300 miliónov dojníc, ošípaných, kôz a oviec v Európe. Takisto sa vzťahuje na zvieratá používané pri pokusoch (približne 12 miliónov zvierat ročne) a zvieratá žijúce v zoológických záhradách.

Pri príprave tejto novej stratégie viedla Komisia rozsiahle rokovania s poľnohospodármi, veterinármi, lekáromi, organizáciami, ktorých činnosť je zameraná na dobré životné podmienky zvierat, a inými odborníkmi v snahe pomôcť zabezpečiť, aby zlepšenie životných podmienok zvierat viedlo aj k lepšej konkurencieschopnosti európskych potravinárskych a poľnohospodárskych produktov v rámci Európy, ako aj v celosvetovom kontexte.

„Dobré životné podmienky zvierat sú dôležité pre všetkých Európanov“

Prečo potrebuje Európa novú stratégiu v oblasti dobrých životných podmienok zvierat?

EÚ sa už roky intenzívne snaží zabezpečiť, aby jej pravidlá dosiahli správnu rovnováhu medzi potrebou chrániť dobré životné podmienky zvierat na jednej strane a podporou konkurencieschopnosti poľnohospodárstva EÚ na strane druhej. Presadzovanie právnych predpisov EÚ však nie je v jednotlivých krajinách vždy dostatočne dôrazné, odborná príprava inšpektorov nie je vždy primeraná a takisto nie sú tresty pre tých, ktorí tieto pravidlá porušujú, vždy účinné. Všetky uvedené nedostatky môžu viesť k horším podmienkam zvierat.

Okrem toho mnohí spotrebitelia nemajú dostatok informácií na to, aby pri nákupe potravín prihliadali na dobré životné podmienky zvierat.

Posilnenie postavenia spotrebiteľov a vytvorenie trhových príležitostí pre dobré životné podmienky zvierat

Dobré životné podmienky zvierat sú dôležité pre

všetkých Európanov, no spotrebiteľom často chýbajú spoľahlivé informácie o zaobchádzaní so zvieratami, z ktorých sa vyrába mäso, syr, mliečne a vaječné výrobky, alebo nevedia, kde takéto informácie nájsť. Ani samotní poľnohospodári, veterinárni lekári, miestni úradníci či iné subjekty zapojené do chovu hospodárskych zvierat často nemajú dostatok informácií o poslednom vývoji v postupoch, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat.

Nová stratégia s novými prioritami

Vzhľadom na všetky uvedené faktory sú v novej stratégii EÚ navrhnuté dva hlavné spôsoby na zlepšenie zaobchádzania so zvieratami.

V prvom rade je potrebné, aby sa pre problémy týkajúce sa celej EÚ hľadali spoločné riešenia, pričom sa zohľadní rozmanitosť EÚ. Európska komisia uvažuje o legislatívnom rámci, ktorý by zjednodušil pravidlá, znížil administratívne zaťaženie a podporil normy EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na trhu.

Komisia uvažuje konkrétne o zvýšení úrovne odbornej prípravy osôb, ktoré zaobchádzajú so zvieratami, a o vykonávaní inšpekcií zameraných na dobré životné

podmienky zvierat, ktorých predmetom budú samotné zvieratá, a nie ich prostredie. Tak by mali poľnohospodári v rukách lepšie prostriedky na to, aby zistili, ako sa s ich zvieratami skutočne zaobchádza.

Po druhé je potrebné zintenzívniť niektoré prebiehajúce činnosti EÚ. Európska komisia v súčasnosti pracuje na dôslednejšom dodržiavaní pravidiel zo strany krajín EÚ, na podpore medzinárodnej spolupráce a takisto skúma, ako zlepšiť zaobchádzanie s chovnými rybami. Komisia sa takisto zaoberá tým, ako môžu byť spotrebitelia lepšie informovaní, a podporuje ich v tom, aby pri nákupoch zohľadňovali faktory súvisiace s dobrými životnými podmienkami zvierat.

Komisia sa takisto zaoberá tým, ako môžu byť spotrebitelia lepšie informovaní, a podporuje ich v tom, aby pri nákupoch zohľadňovali faktory súvisiace s dobrými životnými podmienkami zvierat.

Jednoduchšie pravidlá, lepšia regulácia

Predpisy a pokyny môžu fungovať len vtedy, ak im každý, kto ich má dodržiavať, bude rozumieť. S ohľadom na túto skutočnosť nová stratégia zahŕňa viaceré kroky, ktorými sa majú zlepšiť normy a zabezpečiť, aby slúžili svojmu cieľu, čiže zvieratám.

Bez dôrazného presadzovania nemôžu pravidlá ani predpisy dosiahnuť svoj cieľ. Európska komisia preto uľahčuje krajinám EÚ presadzovanie pravidiel týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat a skvalitňovanie odbornej prípravy pre veterinárnych lekárov, ktorí vykonávajú inšpekcie v chovoch. Zároveň podnecuje krajiny EÚ k tomu, aby si vymieňali tipy na postupy chovu zvierat. Ak sa pravidlá týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat nebudú dodržiavať, Európska komisia má právomoc podať proti krajinám nedodržiavajúcim právne predpisy EÚ žalobu na Súdnom dvore EÚ.

Aby sa zabezpečila vhodná odborná príprava a informovanosť poľnohospodárov a úradníkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat,

„Nová stratégia zahŕňa viaceré kroky, ktorými sa majú zlepšiť normy a zabezpečiť, aby slúžili svojmu cieľu, čiže zvieratám.“

Európska komisia uvažuje o zriadení siete „referenčných centier“ .

Medzi mnohými úlohami, ktoré by centrá plnili, by bola koordinácia aplikovaného výskumu EÚ, poskytovanie informácií úradníkom potrebných na vykonávanie právnych predpisov EÚ a poskytovanie aktualizovaných technických informácií Komisii a krajinám EÚ. Centrá by organizovali aj kurzy odbornej prípravy zamerané na dobré životné podmienky zvierat a iné projekty spolupráce s krajinami mimo EÚ.

Snaha o spravodlivosť na medzinárodnej úrovni

Na dnešnom globalizovanom potravinovom trhu čelia európski poľnohospodári a výrobcovia potravín konkurencii z mnohých krajín, pričom niektoré z nich majú zavedené normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré nedosahujú úroveň takýchto noriem uplatňovaných v EÚ. Poľnohospodári a výrobcovia EÚ sú tak z obchodného hľadiska znevýhodnení, keďže musia investovať viac peňazí do toho, aby ich podniky spĺňali prísnejšie pravidlá EÚ.

Európska únia v snahe vytvoriť rovnaké podmienky pre európske spoločnosti a vývozcov začleňuje aspekty dobrých životných podmienok zvierat do obchodných dohôd a organizuje dôležité medzinárodné podujatia na propagáciu svojho postoja k problematike dobrých životných podmienok zvierat.

Jasné a presné informácie pre spotrebiteľov

Narastajúci záujem spotrebiteľov o to, ako sa so zvieratami v chovoch a chovných zariadeniach zaobchádza, viedol k silnému dopytu po lepších informáciách. Tieto informácie však budú účinné len vtedy, ak budú transparentné a podložené vedeckými faktami, aby nedošlo k zavádzaniu spotrebiteľov nepravdivými tvrdeniami. Takisto musia byť ľahko dostupné a zrozumiteľné.

Mnohé krajiny EÚ majú vlastný program zameraný na informovanosť o dobrých životných podmienkach zvierat. Európska komisia má v pláne preskúmať tieto snahy a v prípade potreby pomôcť doplniť chýbajúce informácie.

Bez dôrazného presadzovania nemôžu pravidlá a predpisy dosiahnuť svoj cieľ.

Dobré životné podmienky zvierat a SPP

Európska komisia zastáva názor, že dobré životné podmienky zvierat tvoria nevyhnutnú súčasť poľnohospodárskych postupov. V záujme posilniť prepojenie medzi týmito dvoma oblasťami EÚ podporuje projekty poľnohospodárov zamerané na dobré životné podmienky zvierat formou financovania v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorá je hlavným programom EÚ na podporu poľnohospodárstva. Európska komisia skúma, ako možno zlepšiť životné podmienky zvierat prepojením tejto oblasti s iniciatívami SPP a financovaním vo forme dotácií pre poľnohospodárov, programov na rozvoj vidieka a noriem v oblasti ekologického poľnohospodárstva.

Zdravie a dobré životné podmienky zvierat v chovoch, zoológických záhradách, ako aj zvierat používaných pri pokusoch, sú pre Európsku úniu veľmi dôležité.

Autorské právo: Európska únia, 2012

Reprodukcia je povolená len pod podmienkou uvedenia zdroja.

Generálne riaditeľstvo pre zdravie a spotrebiteľov

Európska komisia, B-1049 Brusel

http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene

Komisie nezodpovedá

za použitie týchto informácií.

Lepšie životné podmienky vďaka intenzívnejšej spolupráci

Pre Európsku úniu je zdravie a dobré životné podmienky zvierat v chovoch, zoológických záhradách, ako aj zvierat používaných pri pokusoch, veľmi dôležité. Humánne zaobchádzanie so zvieratami je pre agentúry a pracovníkov EÚ, ktorí úzko spolupracujú s poľnohospodármi, organizáciami poľnohospodárov, veterinárnymi lekármi, organizáciami, ktorých činnosť je zameraná na dobré životné podmienky zvierat, vedeckými pracovníkmi a inými odborníkmi a skupinami, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri starostlivosti o zvieratá, vysokou prioritou.

Nová stratégia EÚ v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat na obdobie rokov 2012–2015 je dôležitým krokom k ďalšiemu zlepšeniu noriem a postupov EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré sú už teraz na vysokej úrovni. Zameriava sa na zvýšenie úrovne vedomostí mnohých kľúčových agentúr, organizácií a jednotlivcov, ktorí sú do tohto procesu zapojení. Jej snahou bude takisto zlepšiť konkurencieschopnosť európskych poľnohospodárskych produktov tým, že zabezpečí, aby trhy a spotrebiteľia pokladali dobré životné podmienky zvierat za pridanú hodnotu.

Úspech stratégie závisí od úsilia a spolupráce poľnohospodárov, úradníkov a spotrebiteľov v celej Európe. Zodpovednosť nesie každý z nás.

Jazyk: SK

Catalogue No.: ND-31-12-535-SK-C

ISBN-13.: 978-92-79-23246-6

doi:10.2772/17714

